

Stat' je momentálně nedostupná. Připravujeme její opravenou a doplněnou verzi.

Pruský duch a socialismus je na první pohled velice zvláštní práce, odlišná zvláště tím, že byla napsána konzervativcem, protože na každé straně je zřejmá hrdost autora, že je socialistou... Navíc Spengler upírá toto slavné označení Marxovi, který je pro něj ideologem píšícím v tradici buržoasně-literární. Čím je tedy pro pruského filosofa socialismus?

Na stránkách jeho knihy nenajdeme definici tohoto slova. Pouze vytrhneme-li jeho význam z kontextu vidíme, že tím pojetím Spengler rozumí pro daný národ zvláštní způsob pospolitého života, vztahy mezi jednotlivými lidmi a společenstvím tehdy, když kultura zemřela a proměnila se v civilizaci. Socialismus není ideologie, ale způsob života a chápání národa. Spengler pravděpodobně odvozuje tato slova od latinského *societas* a zachovává jeho prvotní význam – společenství. Potvrzením toho může být fakt, že píše nejprve o socialismu anglických milionářů a navíc jej chápe nevýznamem poměrů mezi jednotlivci a skupinou. Objevuje se otázka, která společnost v epoše civilizace splňuje označení „socialistická“? Zřejmě ta společnost, která nejvíce „zespolečenští“ jednotlivce, nebo národ, který v co možná největší míře odvrhne liberální individualismus. Tímto národem jsou Němci a ještě konkrétněji, Prusové. Opravdový socialista nevyvolává stávky, nevede boje o „nadhodnotu“ se zaměstnavatelem, nedělí národ na umělé společenské třídy. To není socialismus, to je komunismus a anarchismus.

Marx uvažoval o společnosti v liberálních kategoriích, pojímal ji jako kořist, o kterou vedou boj kapitalista a dělník, překonstruoval liberální egoismus jednotlivce v egoismus třídní. Pruský socialista neuvažuje v takových kategoriích, protože skutečný socialismus je uváděn termínem *Ordnung und Macht*, socialistická společnost to je pruský *Volk*, založený na stavovsco-korporativních podílech pod vládou monarchy nebo jiného autoritativního předáka, který ji vede dobytý svět. Socialismus to nejsou stávky, jeho hymnou není Internacionála, ale rytmičtý krok pochodujících pruských vojáků. To není duch soukromý, ale řádový, rytířů-mnichů krácejících porážet nepřátele vlasti. V pruském socialistickém společenství není místa pro liberální pojetí svobody. Každý je zde úředníkem: dělník, rolník, kapitalista, ba i král... Všichni vykonávají státem a národem svěřený úřad. Nikdo se neobohacuje pro sebe samotného, ale pouze pro společenství. Soukromé vlastnictví slouží národu, proto jím vlastník pouze „disponuje“ – v tom smyslu je úředníkem, protože plní roli, kterou jej pověřit stát. Pro pracujících je práce úřední povinností. Pracuje nikoli pro zisk, ale pro národ. To je jediný pravdivý, pruský socialismus!

Spengler se v této koncepci odvolává na německou státní tradici 19. stol., vypracovanou Schlegelem, Fichtem, Müllerem a Hegelem. V této pro nás velmi těžko pochopitelné společenské vizi bude každý nosit uniformu (Friedrich Schlegel), úředník bude řídit celý společenský život (Fichte), Kristus umíral na kříži za vykoupění nikoli jednotlivců, ale států (Müller) a stát sám se stane „smrtným bohem“ (Hegel). Je to zvláštnost německého a zvláště pruského konzervatismu, jehož kvintesencí je direktivně řízený stát. Aby Němci mohli vybudovat skutečný socialismus, musí odvrhnout „anglickou chorobu“ čili parlamentarismus a demokracii. Tyto instituce vyjadřují individualistického anglosaského ducha, který je

DĚLSKÝ POTÁPĚČ

pozůstatkem po individualismu Vikingů. Spengler bude stále opakovat, že je třeba překonat „vnitřní Anglii“, neboli ty hloupé Němce, kteří holdují demoliberalismu. Zavést v Německu autoritativní vládu a stanout v bitevním poli v boji o světovládu. Evropská kultura se tedy přeměnila v civilizaci kolem r. 1800. Završením civilizace, jak svědčí historická zkušenost, je vždy „césar“. Nadto si Spengler klade otázku kdo bude césarem západní civilizace?

Autor Zániku Západu jej nedokáže pojmenovat, možná se ještě nenarodil, avšak je možné usoudit, ze kterého národa bude pocházet. Pro Spenglera Západ je pět národů: Němci, Angličané, Španělé, Francouzi a Italové. Ostatní národy jsou v jeho očích anarchisté, individualisté, národy, které nikdy nic velkého nevytvořily – žádnou imperiální myšlenku, která by vyjadřovala pojetí rozměru západního člověka. Španělé měli své dny v dějinách 16. a 17. stol. – v epoše protireformace, conquisty a asketických hidalgů. Na kolbišti zůstali Angličané a Němci, dva „socialismy“: individualistický a společenský. Oba tyto národy jsou schopné sáhnout po cesarismu. Jsou to ovšem cesarismy úplně odlišné. Anglickým „césarem“ je vláda kapitálu, plutokracie. Je to navíc „césar“ anonymní, vládoucí za zástěnou liberální demokracie. „César“ pruský, to je Führer. Jde tu o střet pruského cesarismu prostátního s anglosaským cesarismem protistátním, řádu s anarchií. Moudřejší o šedesát let než Spengler víme, že zvítězil „césar“ anglosaský, čehož viditelným projevem je pro nás vítězství demoliberalismu nad autoritární zásadou státu.

Převzato z [Metapedia.org](https://metapedia.org/).